

Almedalen 2019 - En ny trygghet

Vänner,

Hatet får aldrig vinna över vårt öppna, fria Sverige. Under det senaste året har ett antal våldsverkande nazister misshandlat kvinnor, hotat homosexuella, stört politiska tal. Den våldsbejakande extremismens våld och hot kränker andra människors möjlighet att våga yttra sig.

I år väljer jag att inleda mitt tal här i Almedalen med att ge röst åt alla de som inte vågar vara här i Visby när nazisterna tar utrymme på kullerstensgatorna, med sina flaggor och sitt hat.

Låt oss försvara det fria ordet, låt oss aldrig tystna. Anständigheten behöver oss.

***

Ett år kan gå snabbt, eller kännas som en evighet.

I världspolitiken har Brexitprocessen fortsatt, 12 miljoner barn blivit bortgifta och Donald Trump och Vladimir Putin har bägge lämnat avtalet om kärnvapenedrustning.

Vänder vi blicken mot Sverige har vi upplevt den varmaste, hetaste sommaren i mannaminne, sett det högsta valdeltagandet i ett riksdagsval på 33 år och genomfört ett omvälvande EU-val.

Året som gått sedan vi sist sågs här i Almedalsparken, det har varit ett innehållsrikt, dramatiskt och omtumlande år, ställt oss alla inför helt nya utmaningar.

Det finns så mycket som vi tagit för självklart, som byggt vårt land starkt och tryggt. Hårt arbetande företagare och anställda som skapat jobb och genererat tillväxt, bidragit med skatter till en välfärd och en social trygghet som många andra länder bara kan drömma om.

En frisk och grönskande natur.

Vi har allt detta. Men trots att Sverige är ett starkt och framgångsrikt land har misstro och rädsla börjat få fäste, börjat äta sig in i allt för många människors tankar.

Glädjen och framtidstron som omger oss alla under Almedalsveckan i Visby, med seminarier, glada återseenden i idyllen bland prunkande rosor i gränderna, optimism och ljusa sommarkvällar.

Den kan bara någon mil härifrån bytas mot misstro och rädsla.

Bondens rädsla över hur förra årets rekordtorka påverkar framtiden för gården. Oro över bevattningsförbud på Gotland redan i april, över akut låga grundvattennivåer.

Tre timmar bort med Gotlandsfärjan möter Oskarshamnsborna återigen Östersjöns alblomning. Den lokala badplatsen förvandlas till en brungrön sörja.

Runt om i Sverige växer en känsla av ett utanförskap som cementeras.

Oron i våra utanförskapsområden över att inte hitta ett jobb, inte kunna ge sina barn en trygg uppväxt. Rädsla över att utsättas för våld eller skrämmas till tystnad av kriminella. Se sina barn dras in i brottslighet, eller extremism.

En regional klyvning som göder en rädsla och känsla av utanförskap runt om på den svenska landsbygden. Oron över hur vissa delar av landet växer och frodas på andras bekostnad, skapar en orättvisa mellan människor. Ska vi klara av att bygga Sverige starkare.

Då är det vår plikt att inte bara höra dessa röster utan också genomföra lösningar för förändring.

Då måste vi förstå att människor behöver en ny trygghet. Att Sverige behöver en ny trygghet. En trygghet som vi bygger tillsammans med våra grannar i Europa och globalt.

En ny trygghet som visar hur ett grönare Sverige också kan gå före för en mer hållbar värld. Hur vi med ny teknik inte bara drastiskt kan minska utsläppen utan också plocka bort dem ur atmosfären.

En ny trygghet där liberala frihetsreformer, bättre företagsvillkor och en utvecklad grundtrygghet ger alla goda förutsättningar att utvecklas, som sluter klyftan mellan stad och land. Där rättsstaten stärks och är närvarande i hela landet.

En ny trygghet som ger fler människor en väg ut ur oro och rädsla, bort från utanförskap och uppgivenhet.

Mina vänner, mindre än så är inte vår uppgift. Tydligare än så är inte vår plikt. Men vi är redo att ta oss an den, varje dag.

***

”Jag är rädd för att misslyckas i det nya land som har tagit emot oss. Jag undrar om jag kommer kunna stå på egna ben igen? Jag är 41 år, det är ganska sent för att börja om från noll; det finns inget utrymme för att misslyckas.”

Så låter en av alla oroliga röster.

Nihad kom hit från Aleppo i krigets Syrien. Där drev han en textilfabrik och en klädbutik. Var företagare, gav sig själv och andra tryggheten i att ha ett jobb. Hade ett rikt socialt liv.

Nu beskriver han hur rädslan begränsar honom, påverkar alla hans val och beslut. Hur trygghet skulle vara att få rota sig i Sverige. Se sina barn gå i skolan, hitta nya vänner och slippa känna sig som främlingar.

”Trygghet skulle också vara att kunna språket, och att få ett jobb” säger han.

Nihad är tyvärr långt ifrån ensam. Hans verklighet är allt för många nyanländas verklighet. Hans otrygghet är deras otrygghet.

Rädslan för att misslyckas, för att bli lämnad ensam kvar i utanförskap, den äter sig in i människor, i familjer, i samhällen.

Som i södra Angered utanför Göteborg. Jag minns vad poliserna sa – Hit åker vi ogärna utan uppbackning efter mörkrets inbrott. Jag kommer ihåg att jag reagerade, nu såhär mitt på dagen framstod det som vilket garage som helst.

Ett fåtal bilar, modell äldre. Några uppstaplade däck i ett av hörnen och slitna betongväggar. En trappa i mitten, som ledde upp till marknivån, till utgången mitt bland de höga hyreshusen.

Kvällstid är det full aktivitet här, mer eller mindre öppen droghandel berättade poliserna. När de ser eller hör oss komma försvinner de upp bland husen. Ingen har sett eller hört något.

Lägenheterna i omgivande hyreshus ägdes av allmännyttan. Men områdets styrande kriminella bytte med jämna mellanrum ut låsen till förråd och andra gemensamma utrymmen och hade på så sätt kontroll över stora delar av husen.

Det säger sig självt. Man anger inte den som kan komma och gå som den vill i sitt eget hus.

Det här har pågått alldeles för länge. Det måste få ett slut.

Man ska inte behöva se sina barn bära bördan av otrygghet över föräldrarnas arbetslöshet. Ingen människa ska behöva leva i skräck i sina egna kvarter, i sitt eget hem.

Genom Januariavtalet tar vi nu viktiga steg för att öka tempot i arbetet med att riva murarna runt arbetsmarknaden, se till att fler kan få det första jobbet, en lön och en framtid. För att stärka rättsstaten, få fler poliser på våra gator och strängare straff för alla dem som stänger in människor bakom osynliga murar av våld och hot i våra förorter.

Det är stora och utmanande uppgifter som kräver målmedvetenhet, kräver handlingskraft. Människors självklara rätt till frihet hänger på att vi lyckas. Vårt lands framtid och välstånd kräver det. Ska vi klara av att bygga broar ut ur utanförskap, ut ur rädsla och in i en ny, riktig trygghet.

Då kan vi inte längre bara prata om de problem som varje dag släcker framtidstron hos så många, då måste vi få saker gjorda.

Då måste vi agera.

***

Men rädslan äter sig också in i samhället på andra sätt. Tonen människor emellan blir allt råare, allt mer aggressiv. Uttryck och åsikter som tidigare bara förekom på undanskymda nätforum har idag hittat ut i öppet ljus.

Tänk dig själv. Sätt dig in i situationen. Du har flytt från krig och förtryck. Sett familjemedlemmar drunkna. Dina vänner har blivit halshuggna av en terrorsekt. Du kommer till ett nytt land. Och får stanna. Du börjar bygga ett nytt liv. Startar en närbutik där du säljer mat som minner om det tidigare hemlandet.

Jobbar långa dagar, varje vecka, året om. Har öppet längst av alla, varje årstid, varje högtid. Bidrar till samhället. Betalar skatt. Du gör det möjligt för fler att smaka nytt, men också för andra som flytt att känna trygghet i maten.

Och så möts du av människor som tycker att du inte passar in. Som stör sig på att du har inlagda grönsaker, istället för köttbullar, i butikshyllan. Som stör sig på du är en del av en annan demografisk bild av Sverige än den som finns på

Carl Larssons målningar. Och som stör sig på det, för att du ser annorlunda ut, kommer från en annan kultur och tillber en annan gud. Som därför inte tycker att du hör hemma här.

Låt mig vara tydlig. Självklart ska migration och integration diskuteras och debatteras. Framgångar såväl som misslyckanden. Människors oro och rädsla över vad de fruktansvärda övergrepp som krig och konflikter i andra länder innebär för dem som drabbas ska tas på allvar. Målkonflikter tydliggöras. Utan tvekan är det så att man kan ha olika åsikter om hur mycket Sverige kan göra i förhållande till andra länder, för människor på flykt. Hur man bäst hanterar kulturella skillnader.

Men låt mig vara lika tydlig med att inget av detta rättfärdigar att vi, med våra olikheter som dålig ursäkt, behandlar människor respektlöst, börjar döma ut dem som andra klassens människor. Inget rättfärdigar att muslimska kvinnor kallas ”påskkärringar” på bussen, spottas i ansiktet och får slöjan rykt från huvudet. Eller att man, i en Facebookgrupp som påstår sig ”stå upp för Sverige”, utan att tveka kallar människor för ”ett jävla pack” utifrån att de är födda i ett annat land än Sverige.

Inget rättfärdigar att man från höga hästar klankar ner på utländska, flitiga butiksinnehavare och produkterna i deras närköp för att man inte klarar av att hantera sin egen ängslighet inför olikheter.

När detta är åsikter som luftas öppet, ja, då har identitetspolitiken till höger och vänster, som sätter människors hudfärg, religion eller kön främst, gått för långt. Det är då den liberala humanismen behövs som mest.

Då behöver vi bli fler som markerar mot det oanständiga istället för att spä på rädslan för olikheter.

Mina vänner, ska vi bygga ett anständigt, tryggt Sverige för alla, då behöver vi närma oss, inte fjärma oss, från varandra.

***

Kukkolaforsens kalla vatten forsade fram mellan stenarna. Från strandkanten såg man över till den finska sidan av byn, 150 meter fågelvägen rakt över Torneälvens skummande vatten.

”Här kan man se in i framtiden, eller i alla fall en timme in i framtiden” skojade någon i sällskapet.

Tidsskillnaden till trots behövde jag bara vända blicken några få meter runt mig för att se framtiden även där, på svenska sidan vattnet. Framtiden för svensk landsbygd.

Här stod företagare med landsbygden som sin bas. Människor som tror på landsbygden och som ser värdet i allt den har att erbjuda. Som med sina företag skapar en trygghet för sig själva och andra. Landsbygdens hjältar.

Som född och uppvuxen på landsbygden har jag sett dem så många gånger förr. Hjältarna.

Min farfar som, precis som många andras, plogade den där extra kilometern av vägen så att skolbussen lättare skulle ta sig fram. Inte för att någon bad honom utan för att han visste att om inte han gjorde det så blev det inte gjort.

Bonden som med valkiga händer och ömmande rygg sitter lutad över bordet, i kökslampans sken med en svart kopp kaffe, och sliter med siffrorna. För att kunna utveckla företaget och kanske anställa en kollega på gården i vår.

Hemtjänstpersonalen som tillbringar mil efter mil, timme efter timme, i den röda Toyotan. Ilar fram och tillbaka längs med slingrande landsvägar i helljusets sken.

Gör hembesök tidiga mornar och sena kvällar så att det äldre paret kan bo kvar på gården där de alltid bott. Trots att hälsan vacklar.

Det är dessa hjältar som håller igång vår landsbygd. Det är för er och för alla andra landsbygdsbor vi måste göra ännu mer.

Centerpartiet har sett till att svensk landsbygd stärks i Januariavtalet. Att vi reformerar det stela strandskydd som sätter stopp för utvecklingen i så stora delar av Sverige. Så att företagaren som erbjuder forsränning och flugfiske vid älven utanför Haparanda kan bygga ut sina lokaler. Så att det blir mer attraktivt för familjen som vill flytta ut från stan, eller hem igen, att kunna bygga nytt på tomten vid sjön.

Att vi sänker kostnaderna för småföretagen, försvarar den privata äganderätten av skogen.

I Centerpartiet har svensk landsbygd en röst vid förhandlingsbordet, vår vilja att få hela Sverige att leva kommer från våra rötter. I Januariavtalet är vårt avtryck stort. Vårt uppdrag är att skapa likvärdiga villkor för människor i hela landet.

Det uppdraget kommer vi aldrig se som slutfört.
Vår röst för landsbygden tystnar aldrig.

Vår landsbygd har lika många skepnader som den har invånare. På många platser sjuder den av företagande, optimism och utveckling. På andra håll står den inför stora utmaningar, ofta bortom individens kontroll. Det skapar orättvisor.

Idag betalar du ofta mer i skatt om du bor på landsbygden än i stan. I stora delar av vårt land betalar landsbygdsbon 3 700 kronor mer i kommunalskatt än medelsvensken. Samtidigt som de allt för ofta får sämre service.

Det är en orättvisa som vi måste möta.

Alla delar av vårt land har bidragit till vårt välstånd, då ska också det välståndet komma alla till del. För att utjämna skillnaderna och skapa en positiv förändring, mot ett tryggare och mer rättvist Sverige, vill vi höja det årliga grundavdraget för 1,2 miljoner svenskar på landsbygden med 11 000 kronor per person.

Det skulle ge nästan 3 700 kronor mer i plånboken varje år för alla som betalar inkomstskatt.

Det skulle ta bort den orättvisa skattekllyfta vi sett under alldeles för många år. Det skulle göra att de med minst marginaler fick större möjligheter att klara av utgifterna, få mer pengar över i slutet av månaden.

Genom att sluta skattekllyftan mellan stad och land tas ett viktigt steg bort från rädsla och oro, mot en ny trygghet.

Så går vi framåt för att bygga hela Sverige, stad som land, tryggare och mer rättvist.

***

Döda valar i Medelhavet, med 22 kilo plast i magen. Utmärglade, spöklika torskar i Östersjön. Övergödning och rekordstora områden med bottendöd.

Extrem torka, svältande djur och massiva skogsbränder. Inte längre bara där, långt borta, utan också här i Sverige. En yta stor som 12 000 fotbollsplaner brann i Hälsingland förra sommaren.

Det är lätt att förstå att de oroliga rösterna har blivit fler, inte minst bland våra unga. Att människor tappar hoppet om sin och andras framtid. Slutar tro på att morgondagen bär med sig något bättre.

Men om vi ska lyssna till den turkiske författaren Orhan Pamuks ord, att varje liv är som en snöflinga. Då kan vi inte se på medan det långsamt smälter bort. Då måste vi vända varje människas oro till en kraft för förändring, visa att det finns en ny trygghet, för en grönare framtid.

För snart ett år sedan presenterade jag förslaget om satsningar på minusutsläpp.

Teknik som inte bara minskar koldioxidutsläppen, utan ta bort dem helt ur atmosfären. Som ger oss en konkret möjlighet att minska utsläppen och stoppa jordens uppvärmning.

Rätt hanterat, kan det bli ett grönt tekniksprång som saknar motstycke. Ett globalt projekt i samma storlek och omvälvande förändring som månlandningen var 1969. Tillsammans med grönare bränslen i våra transporter, fortsatt utbyggnad av den förnybara energin och fler insatser för renare hav och vatten blir det grunden för ett grönare Sverige, en grönare värld.

Jag minns att en och annan skakade på huvudet den där dagen för ett år sedan. Tänkte att det där ligger långt fram i tiden.

I årets vårbudget satsas 100 miljoner på forskning och investering i just detta. På mindre än ett år gick vi från ord till handling.

Ett första steg för Sverige att vara med och utveckla tekniken och bli föregångare även i det globala klimatarbetet för smart, grön teknik.

Det är bara början, men visar hur viktigt vårt gröna, handlingskraftiga ledarskap är. Vi vet att det är så man förändrar. Att ställa hårda krav på andra men också själv agera förebild. Visa ledarskap, inte bara i ord, utan i handling.

Det är därför vi är med och tar krafttag mot plasten i Sverige och sen ställer samma höga krav på Europa att göra detsamma, så att vi får bort plasten i våra hav.

Det är därför vi driver på för ambitiösa klimatmål och mer förnybar energi i Sverige och sen ser till att skärpa även EU:s mål för utsläpp och mer förnybar energi.

Vill man skapa en bättre framtid för sig själv och andra, ja då får man först kavla upp ärmarna och själv visa vägen.

Vi centerpartister är vana att gå före och jag kan lova er att vi kommer att envisas med att göra det även framåt.

När vi nu får fler att inse hur högt ställda miljömål och ett grönt tekniksprång bygger en starkare, grönare och tryggare framtid.

När vi nu får fler att inse att framtiden för planeten, för klimatet och för oss, den är inte mörk och svart. Den är grön. Då skriver vi ett nytt kapitel i svensk och global miljö- och klimatpolitik.

***

Mina vänner,

För ett år sedan inleddes den nationella valrörelsen här i Visby. Tidningarna fylldes med utspel och intervjuer, kampanjbudskapen trummades in. Som det alltid varit i valrörelser.

Men valnattens resultat och den långa regeringsbildningen visade att väljarna för tredje valet i rad, hade röstat för något annat än att ge ett av de traditionella blocken egen majoritet. Det är en ny verklighet som vi alla har fått förhålla oss till.

Verkligt ansvarstagande handlar just om att förhålla sig till verkligheten, inte utgå från önsketänkande. Verkligt ansvarstagande kan inte heller strunta i majoriteter och chansar, lägga alla ägg i någon annans korg. Och låta något av ytterkantpartierna avgöra Sveriges framtid.

Ska vi bygga Sverige tryggare och starkare, då krävs modiga reformer. Januariavtalet ger oss just detta. Liberaliserar vårt land på ett sätt som gör oss starkare, mer jämlika och som steg för steg också bygger en ny trygghet.

Det visar också att vägen framåt stavas mer samarbete. För även om den politiska spelplanen har ritats om och uppställningen på brädet ser annorlunda ut, så är reglerna och målet fortfarande detsamma. Bygga ett land där varje människa ges bästa tänkbara förutsättningar att komma framåt.

Då måste vi klara av att vårda och utveckla befintliga överenskommelser.

Säkra vår långsiktiga energiförsörjning och fortsätta arbetet för mer förnybar energi.

Stärka det svenska försvaret. På land, till sjöss och i luften. Bygga ut försvarsförmågan från norr till söder.

Men vi behöver också ha modet att söka nya, breda överenskommelser på områden där vi måste gå framåt.

I första hand en bred, långsiktigt hållbar migrationsöverenskommelse. Ett slut på lapptäcket med tillfälliga lösningar.

Det moderna Sverige behöver också en modern skattepolitik. Där konkurrenskraften stärks och fler får behålla mer i plånboken.

Avgörande framtidsfrågor för Sverige. Men också för ledarskapet i svensk politik.

Vi är alla vuxna människor. Nu har vi chansen att visa det i handling.

Visa att vi klarar av att lyfta blicken, även i de svåraste frågorna. Kavla upp ärmarna och, genom samarbete och kompromisser, våga göra det som är bäst för Sverige.

***

Vi tycker olika, vi står för det vi tycker och vi kommer i många fall alltid att tycka olika.

Men en naturlig del av demokratin måste vara att hitta och erkänna de områden där det finns en samsyn som bygger vårt land starkare.

Även här kommer det att handla om mod, om att leda genom handling. Söka nya lösningar och reformer i samarbeten i mitten, inte genom att ge ytterkantpartierna mer makt.

En ny trygghet vilar på en stark välfärd. En välfärd där valfriheten garanteras, där man får vård i tid och vården finns där man bor. Att vi har en äldrevård som tar hand om oss när vi blir gamla.

Jag vet hur starkt engagemanget för vård- och äldrefrågorna är hos Ebba Busch Thors kristdemokrater. Tillsammans kan vi stärka välfärden och ge fler en ännu starkare trygghet.

Jag ser hur socialdemokrater arbetar för en stark välfärd. Tillsammans kan vi ge kommuner och regioner mer pengar och större möjligheter att nå dit och öka tryggheten.

Fundamentet i en ny trygghet är också en närvarande rättsstat i hela landet. Jag vet hur stark viljan är hos Ulf Kristerssons moderater att bekämpa brott och kriminalitet, skapa ett tryggare Sverige. Ett mål vi kan nå tillsammans.

Miljöpartiets engagemang för miljön och klimatet skapar en grogrund för oss att tillsammans omsätta det engagemanget till en politik som sänker utsläppen.

Rösten för det öppna, toleranta Sverige får aldrig tystna. Jag högaktar Liberalernas tydliga kamp mot högerextremism och populism. En liberal kamp som jag gärna fortsätter driva ihop, sida vid sida med Nyamko Sabuni.

Samarbete är inte alltid lätt, tvärtom. Som ett liberalt parti har vi i grunden en helt annan samhällssyn än socialismen. Det finns också delar av det konservativa synsättet som inte är vårt. Men vi befinner oss i en tid där det inte får hindra oss från att ta ansvar för Sverige.

Våra skillnader kommer stå kvar, våra åsikter gå isär. Vi ska aldrig sträva efter en slätstruken enighet i svensk politik. Men i vissa frågor, där utmaningarna är direkt avgörande för vårt samhälles framtid, där måste vi bli fler som klarar av att få saker gjorda.

Fler som sätter Sverige bästa framför sitt eget.

***

Tvivla aldrig på centerpartister. Vi kommer fortsätta vara en liberal reformkraft som visar att ansvar och handlingskraft är det som tar Sverige framåt.

Vi har modet att fortsätta slåss för ett samhälle där öppenheten och toleransen står högre i kurs än hat och främlingsfientlighet. Fortsätta stå upp för ett anständigt Sverige.

Vara en kraft som tydligt försvarar vår egen politik, varje dag och i varje förhandling, men som klarar av att se hur viktigt samarbete är i frågor som kan göra Sverige starkare.

Vi har ett stort arbete framför oss. Ett uppdrag som förpliktigar.

Ska orons och rädslans röster runt om i Sverige kunna vändas till framtidstro, då är en ännu starkare liberal kraft direkt avgörande.

Ska fler ges modet att tro på sig själva, på sin bygd och på sitt land, då krävs att vi tillsammans tydligt visar vägen.

Då måste vi ha svaren, viljan och visionerna som både dagens och framtidens utmaningar kräver av oss.

Då måste vi tillsammans visa hur ett grönt, frihetligt och handlingskraftigt ledarskap tar oss framåt mot en ny trygghet för hela Sverige.

Tack för att ni har lyssnat!